

Filodanza: o diálogo a partir da música, o movemento e o xogo

REVISTAGALEGA
DE EDUCACIÓN
PUBLICACIÓN DE NOVA ESCOLA GALEGA

ISSN: 1132-8932

Páx. 26-28

Lidia Gómez Fraga

EEl de Lantaño (Portas)

lidiagomez@edu.xunta.es

Filodanza é un obradoiro de *Filosofía para nen@s* no que se aproveita a música e a letra das cancións como unha oportunidade para reflexionar, aprender e crear, desenvolvendo as habilidades de pensamento cunha perspectiva metodolóxica fundamentada no diálogo.

Preténdese que o grupo constrúa unha comunidade de investigación a través do movemento e o diálogo. Favorecendo que os nenos e nenas pensen con todo o seu corpo a través de vivencias integradoras por medio da música, do canto, do movemento e da situación de encontro en grupo.

A través da música provócase o movemento e a emoción. A música escóitase con todo o corpo. Acostúmase o oído e o corazón a percibir a harmonía musical.

O encontro co outro. A sensación de ser un mesmo, singular e único refórzase cando se vive e comparte con outras persoas.

Contribúese á escoita activa. Auméntase a autoconfianza e a autoestima pero, por riba de todo, conséguese que na escola entre a alegría, a emoción e a prevención do estrés. É un obradoiro que invita a estar no agora, no presente, sen présa e en calma.

Reflexiónase sobre as cousas da vida: a amizade, o amor, o medo, a risa, a felicidade, a beleza...

Realízase con propostas relacionadas coa música, a danza propia e o xogo. Despois de danzar ou xogar, o grupo senta en roda, mirándose ás caras, e dialoga en base a unha pregunta que ten relación coa cantiga bailada ou o xogo realizado.

Avalíase o contido e o proceso da sesión empregando unha ou varias imaxes ou figuras para explicar a idea do que se quiere dicir. Por exemplo: Hoxe escoitei? Se é así, collen a imaxe da orella e argumentan por que pensan que si escoitaron. É preciso aclarar que este tipo de avaliación non se fai en tódalas sesións porque é extensa e require un grao de atención que o cansazo do obradoiro non sempre lle permite ao alumnado de Educación Infantil. Procúrase facer sempre unha avaliación en grupo; por exemplo, se hoxe falei ergo os brazos, se non falei baixo os brazos.

Un exemplo de propostas son as seguintes:

1.- Música: *Alegría*, de María Fumaça.

Actividade: Bicos cos pés.

Plan de diálogo: Os bicos, para que os damos? A quen? A que saben?

2.- Música: *Cinema*, de Rodrigo Leão.

Actividade: Bailar agarrados en roda. Mirarse aos ollos. Bicar o do lado en roda.

Plan de diálogo: Os ollos, para que os temos? Son importantes, por que? Que é mellor, mirarse aos ollos cando falamos ou non?

3.- Música: *Sonríe*, de Rosana.

Actividade: Danza propia.

Plan de diálogo: Por que sorrimos? Que é a risa? Que pasaría se ningún sorrise?

4.- Música: *O sol*, de María Fumaça.

Actividade: Saúdo ao sol de loga. Exemplos de distintos saúdos corporais.

Plan de diálogo: A importancia do sol para a vida. Por que saudamos?

5.- Música: *El Gorila*, do disco *En Cabárceno se oye cantar*, de Susa Herrera.

Actividade: Danza propia.

Plan de diálogo: O coidado dos animais.

6.- Música: Músicas do proxecto *Miroscopio*.

Actividade: Crear danzas. Historias imaxinadas ao escoitar a música.

Plan de diálogo: Que significa imaxinar?

7.- Música: *Sé hacer*, de Javier Álvarez. Disco *Un barco de sueños*.

Actividade: Facer esculturas co corpo dun compañeiro/a.

Plan de diálogo: Que sabemos facer? Que non nos gusta facer?

8.- Música: *Que bon* de María Fumaça.

Actividade: Camiñar individualmente, en parellas e grupos.

Plan de diálogo: Que nos gusta comer? Que nos gusta do mundo? A beleza.

Polas súas características, este obradoiro o que máis estimula son as habilidades de Tradución e Interpretación, pero tamén outras; un exemplo das habilidades de pensamento e as preguntas que nos poden axudar para desenvolvelas son:

HABILIDADES DE PERCEPCIÓN

- **Observar** como bailan os compañeiros/as: que ves?, que movemento che gusta?, podes facelo?

- **Escoitar atentamente**: que escoitaches?, gústache o que escoitaches?

- **Percibir movementos (cinestesia)**: que movementos rápidos e lentos fixemos?, gústanche eses movementos e por que?, todos os teus compañeiros da clase móvense da mesma forma ca ti?, como o sabes?

- **Conectar sensacións (sinestesia)**: é posible bailar unha palabra?, cal é a cor ou o sabor dun movemento?, é posible realizar o movemento dunha cor?

HABILIDADES DE INVESTIGACIÓN

- **Buscar alternativas**: de cantas maneiras poderíamos bailar esta cantiga?

- **Imaxinar**: que historia imaxinas con esta música?

HABILIDADES DE CONCEP-TUALIZACIÓN

- *Formular conceptos precisos:* que significa...?
- *Dar exemplos e contraexemplos:* exemplos de maneiras de bailar, contraexemplo da idea: sempre bailamos cos pés?
- *Comparar e contrastar:* en que se parecen e en que se diferencian os nenos e nenas entre eles.
- *Agrupar e clasificar:* agrupar as pantuflas que quitan no obradoiro; que teñen en común as pantuflas?

HABILIDADES DE RAZOA-MENTO

Razoar analoxicamente: Bailar é como...

HABILIDADES DE TRADU-CIÓN

- *Narrar e describir:* explicar como se senten no obradoiro.
- *Improvisar:* un fai movementos coa música para que outros o imiten.
- *Interpretar:* en que pensas cando escoitas esta música?, que historia conta esta música?

- *Traducir a varias linguaxes diferentes entre si:* Podes crear un movemento que exprese como te sentes agora?, debuxar a cegas mentres se escoita unha música, dicir palabras que nos suxiren a música.

Paréceme fermoso rematar coa afirmación "*Filodanza é igual que comer unha piruleta*", expresada por Pedro, un neno de 4 anos, ante a pregunta de como se sente neste obradoiro. Convidovos a que comades moitas destas "piruletas" na compañía de pequenos e grandes. ■

PUBLICIDADE

Pon en acción os teus coñecementos

Sorpréndete

Aprende

Aplica

PEZA 4
PEZA

O proxecto no que todo encaixa

